

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **P.**, bytom B., zastúpenému Advokátskou kanceláriou J., s.r.o., R., proti žalovanej **S., a.s., K.**, o **zaplatenie 49,69 Eur a náhradu nemajetkovej ujmy 99 581,76 Eur**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 9 C 90/2007, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 18. januára 2011 sp.zn. 14 Co 404/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Podanou žalobou sa žalobca (po úprave žalobného petitu) domáhal od žalovanej vrátenia neoprávnene fakturovanej sumy 1 497,- Sk (49,69 Eur), ktorú vyplatil žalovanej (z toho za audiotexty 541,- Sk, 2x poplatok za omeškané platby po 50,- Sk, za 18 dní blokovaného pripojenia 499,- Sk, za obnovenie pripojenia 357,- Sk) a zaplata odškodného vo výške 3 000 000,- Sk (99 581,76 Eur) za oberanie o čas, osočovanie, vyhrážanie, vydieranie a ohováranie.

Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 11 decembra 2008 č.k. 9 C 90/2007-98 žalobu zamietol. Žalovanej náhradu trov konania nepriznal. V časti, v ktorej sa žalobca domáhal

vrátenia zaplatenej ceny za audiotexty vo výške 541,- Sk (služba bola vyúčtovaná faktúrou za fakturačné obdobie 2/2007), zamietnutie žaloby odôvodnil tým, že žalobca neunesol dôkazné bremeno svojich tvrdení, že audiotexty neboli uskutočnené. V časti týkajúcej sa zaplatenia 2x 50,- Sk, ktoré žalovaná účtovala za omeškané platby, mal súd prvého stupňa za neopodstatnené z dôvodu, že tieto platby boli žalovanou účtované v súlade s príslušnými ustanoveniami Všeobecných podmienok na poskytovanie verejnej telefónnej služby, lebo žalobca neuhradil žalovanou zaslané faktúry v lehote splatnosti v plnej výške tak, ako mu to ukladajú príslušné ustanovenia Všeobecných podmienok na poskytovanie verejnej telefónnej služby, ktoré boli vydané podľa § 40 a nasl. zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách. V časti, v ktorej sa žalobca domáhal vrátenia 499,- Sk za 18 dní blokovaneho pripojenia a sumy 377,- Sk za obnovenie pripojenia, mal súd žalobu za neodôvodnenú, lebo žalovaná tieto poplatky vyúčtovala žalobcovi v zmysle príslušných ustanovení Všeobecných podmienok na poskytovanie verejnej telefónnej služby a platnej tarify a k odpojeniu došlo pre porušovanie zmluvy o pripojení zo strany žalobcu. Čo sa týka odškodného vo výške 3 000 000,- Sk, prvostupňový súd nevyhovel žalobe z dôvodu, že žalobca nepreukázal dôvodnosť tohto svojho návrhu, pričom za neoprávnený zásah do osobnosti sa nepovažuje kritika, ak je pravdivá a súčasne svojou formou primeraná a neoprávneným zásahom nie sú ani upozornenia a vyúčtovanie majetkovej sankcie za neplnenie povinností žalobcu. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. s tým, že úspešná žalovaná si náhradu trov konania neuplatnila.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 18. januára 2011 sp.zn. 14 Co 404/2009 odvolacie konanie v časti o zaplatenie 8,13 Eur zastavil, rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi 34,52 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku napadnutý rozsudok potvrdil. Žalovanej nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. O zastavení odvolacieho konania v časti o zaplatenie 8,13 Eur rozhodol podľa § 207 ods. 3 O.s.p. v dôsledku účinného čiastočného späťvzatia odvolania. Zmenu prvostupňového rozsudku spočívajúcu v čiastočnom vyhovení žalobe odvolací súd odôvodnil tým, že na základe vykonaného dokazovania, tak pred súdom prvého stupňa ako aj pred odvolacím súdom, dospel k záveru, že žalovaná si nesplnila svoju prevenčnú povinnosť v zmysle § 415 Občianskeho zákonníka a nepočínala si tak, aby vylúčila možnosť zneužitia pripojenia na linku žalobcu, čím došlo k uskutočneniu hovorov, za ktoré žalovanej zaplatil žalobca. Keďže nemožno vylúčiť nelegálne napojenie na nedostatočne zabezpečené zariadenie žalovanej a uskutočnenie sporných audiotextových hovorov treťou

osobou, treba túto okolnosť posúdiť v prospech zákazníka – spotrebiteľa. Sama žalovaná nedostatočným zabezpečením domovej telefónnej prípojky žalobcu nesie zodpovednosť za možnosť prípadného zneužitia tejto prípojky, a preto má žalobca nárok na vrátenie sumy 17,96 Eur (541,- Sk), ktorú zaplatil žalovanej za audiotextové hovory. Podľa názoru odvolacieho súdu je rovnako dôvodný nárok žalobcu na vrátenie pomernej časti poplatku za internet za dni, kedy žalobca túto službu nemohol využívať (od 7.6.2007 do 25.6.2007), keď z faktúry za máj 2007 mal za preukázané, že žalovaná ňou fakturovala žalobcovi poplatok za užívanie internetu P. za obdobie od 1.6.2007 do 30.6.2007 (po zohľadnení zľavy za viazanosť na 24 mesiacov) v čiastke 831,80 Sk vrátane 19% DPH. Faktúru za máj 2007 žalobca preukázateľne uhradil dňa 8.6.2007 v čiastke 272,50 Sk a dňa 15.6.2007 v čiastke 1 047,50 Sk, teda žalovanej zjavne uhradil aj za službu, ktorú z dôvodu odpojenia internetu nemohol využiť. Preto jeho nárok na vrátenie sumy 16,56 Eur (499,- Sk) je dôvodný. Za nedôvodný však považoval žalobcom uplatnený nárok na vrátenie sankcie dvakrát po 50,- Sk, keď z prehľadu úhrad zákazníka mal za preukázané, že žalobca nedodrжал dobu splatnosti faktúr za február 2007 a marec 2007, preto žalovaná vyúčtovala žalobcovi sankciu za tieto dva mesiace oprávnene. Pokiaľ ide o nárok žalobcu na vrátenie sumy 11,85 Eur (357,- Sk), ktorú zaplatil žalovanej podľa platnej tarify za obnovenie pripojenia na internet, ani tento nárok odvolací súd nepovažoval za dôvodný, keď k odpojeniu internetu pristúpila žalovaná po tom, ako žalobca riadne a včas neuhradil splatnú cenu za používanie telefónnej prípojky a cenu za poskytnutú alebo požadovanú verejnú telefónnu službu. Žalovaná teda v súlade so Všeobecnými podmienkami na poskytovanie verejnej telefónnej služby pristúpila k dočasnému prerušeniu poskytovania tejto služby a túto opätovne aktivovala až po splatení dlhu žalobcom a v zmysle tarify žalobcovi aj oprávnene vyfakturovala cenu za obnovenie tohto pripojenia. V súvislosti so žalobcom uplatneným nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy, odvolací súd s odkazom na ustanovenia § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka poukázal na to, že k zásahu do cti a dôstojnosti môže dôjsť rôznym konaním či prejavmi, pričom niektoré prejavy nemožno považovať za neoprávnený zásah. Vždy treba skúmať, za akých okolností a v súvislosti s plnením akých práv či povinností ku konaniu či prejavu došlo. Pokiaľ v danom prípade žalobca tvrdí, že žalovaná zasielaním „bludných“ faktúr za služby, ktoré žalobca nikdy nevyužíval alebo nemal záujem využívať, resp. zasielaním upomienok a neuznanými reklamáciami ho oberala o čas, osočovala ho, ohovárala ho, vyhrážala sa mu a vydierala ho, aj podľa názoru odvolacieho súdu žalobca nepreukázal, že by žalovaná takýmto svojim konaním zasiahla do jeho osobných práv. Plne sa stotožnil so závermi súdu prvého stupňa, ako aj s obranou žalovanej, že žalobca nepreukázal dôvodnosť tohto svojho

nároku, vôbec nepreukázal také konanie zo strany žalovanej, ktoré by bolo objektívne spôsobilé vyvolať ujmu na občianskej cti a ľudskej dôstojnosti žalobcu, a preto súd prvého stupňa rozhodol správne, keď žalobu na náhradu nemajetkovej ujmy zamietol. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 3 O.s.p. s tým, že žalovaná si trovy odvolacieho konania neuplatnila.

Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca, žiadal ho spolu s rozsudkom súdu prvého stupňa ako „rozsudky vynesené v rozpore s Ústavou SR“ zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. V dôvodoch dovolania poukázal na to, že „... V odvolaní som vyjadril, aby súd oslovil odborníkov, ak nerozumie niektorej časti sporu. Tento návrh som zopakoval aj na pojednávaní, potom, ako som súdu predložil rozbor žalovanej sumy a bolo jasné, že súbor čísel presahuje limit chápania súdu. Moju snahu vysvetliť, čo čísla definujú, súd odmietol, tiež odmietol možnosť osloviť odborníka. Vyjadril, že kvôli pár eurám, že keby išlo o milión ... Všetci účastníci sú si v konaní a takto vyzerá nestranný a nezávislý. Z vyjadrení súdu vyplýva, že môj cent a môj život považuje súd za bezcenný.“ V doplnení dovolania, podanom žalobcovi ustanoveným advokátom pre dovolacie konanie vyslovil názor, že súdy obidvoch stupňov nesprávne posúdili právnu vec, keď v časti týkajúcej sa nároku žalobcu na zaplatenie nemajetkovej ujmy žalobu zamietli. Poukázal na to, že je potrebné vychádzať zo zásady že nikto nie je povinný pred protiprávnym konaním ustupovať a vyhýbať sa mu. Žalobca len bránil práva, ktoré mu právne predpisy priznávajú, pričom odvolací súd konštatoval, že zo strany žalovanej došlo k porušeniu právnych povinností. Možno mať za to, že súdy nižších stupňov nesprávne posúdili vec, keď mali konanie žalovanej, ktoré odvolací súd označil za nesprávne, posudzovať ako konanie, ktoré zasiahlo do osobnostných práv žalobcu a teda mali žalobcovi priznať primerané zadosťučinenie.

Žalovaná sa k dovolaniu nevyjadrila .

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 veta druhá O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci dovolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.) alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu alebo ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

Prípustnosť dovolania proti zmeňujúcemu rozsudku odvolacieho súdu je založená na zásade diformity rozsudku dovolacieho súdu s rozsudkom súdu prvého stupňa. O rozdielnosti rozsudkov možno hovoriť vtedy, ak boli okolnosti, ktoré sú významné pre rozhodnutie veci obomi súdmi, posúdené rozdielne a podľa záverov týchto rozsudkov sa rozdielne konštituuju alebo deklasujú práva a povinnosti účastníkov konania. Nie je podstatné, či odvolací súd rozhodol podľa § 219 O.s.p. alebo podľa § 220 O.s.p. a ako formuloval výrok. Musí ísť o zmenu z hľadiska vecnej stránky, nielen formálnej. Ak právne posúdenie nemalo vplyv na obsah práv a povinností účastníkov, nepovažuje sa rozhodnutie za rozdielne. Dovolanie proti zmeňujúcemu rozsudku odvolacieho súdu nie je prípustné, ak ním nebol zmenený rozsudok prvostupňového súdu vo veci samej. Pod pojmom vec sama sa rozumie vec, ktorá tvorí predmet konania, pre ktorú sa vedie konanie. Z hľadiska prípustnosti dovolania možno za zmenu rozsudku súdu prvého stupňa odvolacím súdom považovať len také rozhodnutie, ktorým odvolací súd vecne mení rozhodnutie súdu prvého stupňa o predmete sporu a nahrádza ho svojim iným rozhodnutím o veci samej. V porovnaní s rozhodnutím súdu prvého stupňa musí ísť o iné, rozdielne rozhodnutie vo veci samej.

Na základe vyššie uvedených teoretických východísk, je nepochybné, že prípustnosť dovolania žalobcu z § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. nemožno vyvodiť. Žalobca napadol dovolaním celý rozsudok odvolacieho súdu a domáhal sa jeho zrušenia aj spolu s prvostupňovým rozsudkom a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dovoláním napadnutým

rozsudkom však odvolací súd rozhodol o čiastočnom zastavení odvolacieho konania, o zmene prvostupňového rozsudku a čiastočnom vyhovení žalobe a vo zvyšku o potvrdení prvostupňového rozsudku.

Pokiaľ ide o rozhodnutie odvolacieho súdu o čiastočnom zastavení odvolacieho konania, k tomuto došlo v zmysle § 207 ods. 3 O.s.p. v dôsledku dispozitívneho úkonu žalobcu, ktorým pred rozhodnutím o jeho odvolaní, toto účinne vzal späť v časti o zaplatenie 8,13 Eur. Aj keď je rozhodnutie o čiastočnom zastavení odvolacieho konania súčasťou výroku dovolaním napadnutého rozsudku, zachováva si toto rozhodnutie povahu uznesenia. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Dovolateľom napadnuté uznesenie ale nevykazuje znaky niektorého z nich, preto jeho do volanie podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Pokiaľ ide o výrok rozsudku odvolacieho súdu, ktorým zmenil zamietajúci rozsudok súdu prvého stupňa tak, že žalobe čiastočne, do výšky 34,52 Eur vyhovel, týmto síce došlo k vecnej zmene rozhodnutia súdu prvého stupňa o predmete sporu a čiastočnému nahradeniu ho svojim iným rozhodnutím o veci samej, avšak v tejto časti rozhodnutie odvolacieho súdu v neprospech žalobcu nevyznelo. Keďže žalobca touto časťou rozhodnutia odvolacieho súdu nebol dotknutý na svojich právach, nie je osobou oprávnenou na podanie dovolania.

Nakoniec, nie je prípustné dovolanie žalobcu ani proti rozsudku odvolacieho súdu v časti výroku o potvrdení rozsudku súdu prvého stupňa, keďže nejde o potvrdzujúci rozsudok v zmysle cit. ustanovenia § 238 ods. 3 O.s.p.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale zaoberal sa i otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymedzených v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. Ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 238 O.s.p. vylúčené. Dovolateľ však žiadnu z väd vymenovaných v § 237 O.s.p. nenamietal a ich existencia v dovolacom konaní nevyšla najavo.

Pokiaľ dovolateľ svoje dovolanie odôvodnil tým, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, treba uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) je prípustným dovolacím dôvodom (ktorý možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá. Dovolanie je v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku upraveného ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmaniu, a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia.

Nakoľko v danom prípade dovolanie nie je podľa § 238 O.s.p. prípustné a neboli zistené (ani tvrdené) vady konania uvedené v § 237 O.s.p., dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalobcu je neprípustné, preto ho odmietol (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p.).

O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p., § 142 ods. 1 O.s.p. a § 15 ods. 1 O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. marca 2014

JUDr. Ľubor Š e b o , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Alena Augustiňáková